

# Tallinna POLÜTEHNİK



Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktorioni, Ed.K.M.L. komitee ja ametiühingukomitee koolikandja

Nr. 5 (76) Neljapäeval, 21. veebruaril 1952. a. IV aastakäik

## 34-ая ГОДОВЩИНА СОВЕТСКОЙ АРМИИ

23 февраля наша Родина отмечает славную 34-ю годовщину Советской Армии и Военно-Морского Флота.

Советская Армия, созданная и выращенная большевистской партией и ее великими вождями Лениным и Сталиным, прошла славный боевой путь борьбы и побед.

Советская Армия дважды в ожесточенных боях отстояла завоевания Великого Октября и спасла народы нашей страны от порабощения их иностранными империалистами.

С первых дней существования Советского государства империалисты всех стран, используя контрреволюционные элементы внутри молодой Советской республики, стремились задуть революцию. Американский империализм явился главным вдохновителем контрреволюционных сил, боровшихся против социалистической революции.

Отстоять советскую власть от покушений иноземных захватчиков, разгромить интервентов можно было только с помощью регулярной рабоче-крестьянской Красной Армии.

28 января 1918 г. Ленин подписал декрет об организации Красной Армии, а через две недели — декрет об организации Красного Флота.

Свое боевое крещение Красная Армия получила 23 февраля 1918 г., когда ее первые отряды дали под городами Нарвой и Псковом решительный отпор войскам германского империализма. Этот день, день 23 февраля, стал днем рождения Красной Армии, ежегодным праздником всего советского народа.

Величайшая роль в деле строительства вооруженных сил советского государства и непосредственного руководства их борьбой принадлежит товарищу Сталину. Товарищ Сталин был не только руководителем решающих боевых операций, но и творцом важнейших стратегических планов, в результате выполнения которых были сорваны коварные замыслы врагов.

Успешное выполнение пятилетних планов индустриализации страны и коллективизации сельского хозяйства решительным образом изменило экономическую базу нашей страны. Наша Родина в невиданно короткий срок преодолела свою вековую отсталость и стала могучей социалистической державой, что позволило перевооружить нашу армию первоклассной военной техникой.

Но за этот период империалисты не раз пытались прощупать штыком мощь наших Вооруженных сил и всегда получали сокрушительный отпор. Так, в 1938 г. Советская Армия разгромила японских захватчиков у озера Хасан, а в 1939 г. — в районе реки Халхин-Гол. В 1939—1940 г. Советская Армия выполнила свой долг перед Родиной в войне с белофиннами, обеспечив безопасность Ленинграда и северо-западных границ.

22 июня 1941 г. фашистская Германия, поощряемая американскими империалистами, внезапно и вероломно напала на Советский Союз. Враг бросил против нас огромную, технически оснащенную армию, обладавшую большим опытом войны в Западной Европе. Все силы мировой реакции возлагали надежду на победу гитлеровской Германии.

Отразив удары фашистских войск, измотав и обескровив гитлеровскую армию, Советская Армия перешла от активной обороны к контрнаступлению. Непревзойденными образцами сталинского военного искусства вошли в историю великие битвы под Москвой и Сталинградом, под Курском и Белгородом, под Киевом и Кировградом, под Ленинградом и Таллином, под Веной и Берлином. В мае 1945 г. фашистская Германия безоговорочно капитулировала, а четыре месяца спустя Советская Армия сокрушила квантунскую армию и заставила безоговорочно капитулировать японских империалистов.

Победоносно закончив Великую Отечественную войну, наша страна под руководством коммунистической партии приступила к восстановлению и развитию народного хозяйства. Товарищ Сталин в исторической речи 9 февраля 1946 г. не только подвел итоги минувшей войны, но и начертал величественную программу строительства коммунизма в нашей стране.

В то время как Советский Союз все свои усилия направляет на мирный созидательный труд, настойчиво проводит сталинскую политику предотвращения новой войны и сохранения мира, лагерь империализма, возглавляемый США, ведет лихорадочную подготовку к новой мировой войне направленную против СССР и стран народной демократии.

В беседе с корреспондентом «Правды» товарищ Сталин говорил: «Мир будет сохранен и упрочен, если народы возьмут дело сохранения мира в свои руки и будут отстаивать его до конца». Эти сталинские слова мобилизовали могучую армию сторонников мира во всех странах на еще более активную борьбу против империалистических агрессоров.

Советские люди не боятся угроз поджигателей войны, ибо они уверены в своей силе. Если же, вопреки всем убедительным урокам истории, империалисты навяжут нам новую войну, то Советский Союз, поддержанный свободолюбивыми народами всего мира, разгромит любого агрессора. Поручкой этому служит несокрушимая мощь Советского Союза и братское содружество всех народов, идущих по пути социализма и демократии.

Поручкой этому служит славный боевой опыт советских вооруженных сил, неизменно сокрушавших всех врагов нашей Родины, которые послгали на ее священные рубежи. Поручкой этому является наша коммунистическая партия и великий борец за счастье всех трудящихся, знаменосец мира, наш вождь и учитель товарищ Сталин.

Слава нашей Советской Армии и Военно-Морскому Флоту, стоящим на страже мира и безопасности нашей Родины.

## Nõukogude Armeele

Sa sündisid kesk lahtingute keerist  
ja sõjatules tugevnesid Sa.  
Et kartnud Sina ühki võitlust vertst, —  
Sul oli kaitsta vaba kodumaa.

Suur Lenin Sulle õige suuna andis  
ja Stalin kõikjal oli Sinuga,  
ta julgelt võitlustest Sind läbi kandis  
ja õpetas Sind, kuidas võidelda.

Su kuulsus, vaprus surematult kestab,  
me rahvas uhkena Sind tervitab.  
Su sangarluusest võtmas Volga vestab  
ja Sinu jõust on laulmas Stalingrad.

Sa oled ühtne veri rahva verest,  
üks liha tema lihast, luu ta luust;  
Su sõdurid me ühte lititud perest  
on nagu oksad võimsast põllspuust.

Maailma töötav rahvas Sinu peale  
ju lootes vaatab kõigest riikidest, —  
Sa oled kaitstjaks kogu inimsoole,  
kes seisab valvel kestva rahu eest.

Sa oled tugevaim armee maailmas,  
Sa oled suure rahva suur armee.  
Ja nähku sõjasiütajate silmad  
Su võimsust, — rahu kaitsmiseks on see.

E. KESKKOLA (0-21)

## Moskva instituutide ÜTÜ-de kogemustest

ÜTÜ nõukogu korraldusel toimus talvisel õppetöö vaheajal ekskursioon Moskvasse, millest võttis osa 6 üliõpilast ÜTÜ aktiivist. Ekskursiooni peamiseks eesmärgiks oli tutvuda Moskva kõrgemate koolide ÜTÜ-de tööga, seal teostatava uurimistöo temaatikaga ja luua tihedamaid sidemeid Moskva kõrgemate õppeasutustega.

Moskvas viibimise kestel jõudisime tutvuda Lomonosovi-nimelise Moskva Riikliku Ülikooliga, Baumani-nimelise Kõrgema Tehnilise Kooliga, Moskva Energeetikainstituudiga, Ehitusinseneride Instituudiga, Keemilise Tehnoloogia Instituudiga ja Riikliku Majandusinstituudiga. Saadud kogemuste alusel võime teha analüüsi Tallinna Polütehnilise Instituudi Üliõpilaste Teadusliku Ühingu tööst. Mis puutub meie ÜTÜ organisatsioonilisse külge, siis on see meil kujunenud täiesti küpsaks. Ka enamiku Moskva instituutide ÜTÜ-de struktuur on selline nagu meil.

Terve rida meie ÜTÜ töös esinevad kitsaskohti aga on Moskva õppeasutuste ÜTÜ-des edukalt lahendatud. Kõigepealt tuleks seda öelda ühiskonnateaduste ringide kohta. Meie oleme asjatult näinud vaeva, selleks et rakendada tööle marksismi-leninismi aluste kateedri juurde ringid. Moskvas on ühiskonnateaduste ringide töö organiseerimisest aktiivselt osa võtnud marksismi-leninismi aluste kateedrid, mis

tagab nende ringide töö kõrge taseme. Marksismi-leninismi aluste ringide temaatika haarab peamiselt kahte suuremat teemat — baasi ja pealisehituse küsimusi ning välismaiste kommunistlike parteide taktika küsimusi. Nende küsimustega tegelevad peagu kõikide instituutide ühiskonnateaduste ringid. Mõlemad teemad on jagatud terveks reaks alateemadeks ning kokku töötab nende teemade alal igas sellises ringis 20—40 üliõpilast. Sellist temaatika valikut tuleb kahtlematult lugeda õnnestunuks.

Iseloomustavaks jooneks kõikides Moskva instituutides on õppejõudude ja kateedrite märgatavalt suurem osatähtsus ÜTÜ ringide juhtimisel. Ringi tööplaan aga koostab juhendaja ja vastutab samuti selle elluviimise eest.

Moskva instituutide teaduskondade kitsam spetsialiseerumine võimaldab vabastada ringid terve reast laialdasematest ülesannetest ja anda need lahendada teaduskondade nõukogudele (koolid, tehaste šefid, seinalehed, büllötäänid jne.). Üliõpilaste ja tehasetöötajate loominguilise koostöö organiseerimise alal esineb ka veel Moskva instituutides raskusi. Mõnede õppeasutustes aga praktiseeritakse siiski kursuse ja semestriprojekte andmist tehaste vajaduste alusel, milleni meie veel kahjuks pole jõudnud.

Mitmes Moskva instituutis praktiseeritakse temaatiliste konverentside korraldamist. See õigustab ennast kahtlematult ning ka meie hakkame tegelema selle küsimusega tõsisemalt.

Moskva instituutide ringide temaatika iseloomustavaks jooneks on puhtreferatiivsete teemade tunduv ülekaal uurimisiseeloomuga teemade üle. Need teemad kujutavad endast üksikuid täiendavaid lõike või paragrahe loetava kursuse juurde, ettekanded valmistatakse ringide koosolekutel ettekanndamiseks, paljud sellised referaadid esitatakse ka konverentsidel.

Peale ÜTÜ töö tutvumise Moskva instituutide suurepärase laboratooriumitega, meie maa silmapaistvate teadlastega, hiiglaslike uurimistöödega, milliseid teostatatakse stalinlike suurehituste abistamiseks. Viibisime polütehnilises muuseumis, vastavatud met. roojaamades, Tretjakovi galeriis, Väikeses Teatris, Lenini mägedel, külastasime Lenini mausoleumi ja seltsimees Stalinile saadetud kinkide näitust.

Moskvas vedetud päevad jätsid meisse unustamatu mulje hiiglaslikust ehitustööst, mis praegu toimub meie maal ning näitasid veenvalt meie teaduse tohutukiiret arengut. Tutvumine Moskva instituutidega aitas meid mõista paremini meil esinevate puuduste põhjusi ja leida teid nende likvideerimiseks.

U. NIGUL (E-83)

### Позорный случай

Несмотря на то, что все силы комсомольской организации кораблестроительного факультета направлены на борьбу за повышение посещаемости и успеваемости, многочисленные факты показывают, что на этом участке не все благополучно.

16 февраля группа Л-41 (комсорг В. Ефанов) сорвала семинар по основам марксизма-ленинизма, т. к. на семинар явилось лишь 7 студентов из 19. Комсорг на семинаре также отсутствовал. Это уже второй случай срыва семинара в течение этого семестра. На внеочередном заседании бюро комсомольской организации второго курса, состоявшегося 16 февраля разбиралось поведение комсорга и старосты группы Ефанова и Рожнова.

Как выяснилось, тройка группы не вела никакой работы. Комсорг Ефанов не обращался за помощью в комсомольскую организацию и строил свою работу лишь на одних собраниях. Результатом всего этого явилась плохая успеваемость студентов группы Л-41, из которых около 50% имеют академическую задолженность.

Член комитета комсомола Кивисепп так же не помогал наладить работу в своей группе.

На заседании бюро выяснилось, что староста группы Рожнов недобросовестно относится к своим обязанностям, укрывая прогульщиков. Бюро комсомольской организации решило за развал работы в группе, за нарушение комсомольской дисциплины вынести тов. Ефанову выговор с занесением в личное дело, а тов. Рожнову вынести выговор.

Е. ШИХМАНТЕР (Л-42)

### СЛОВА РАСХОДЯТСЯ С ДЕЛОМ

Известно, что каждый студент должен сдать нормы на значок ГТО I и II степени. К сожалению не все студенты кораблестроительного факультета это понимают.

На одном из уроков физкультуры преподаватель т. Рыбаков сообщил, что 17 февраля организуется поездка за город для сдачи норм по ходьбе на лыжах. Однако из числа значившихся в списке явилось только 20.

Как же недавние нормы думают поступить?

Большинство студентов —

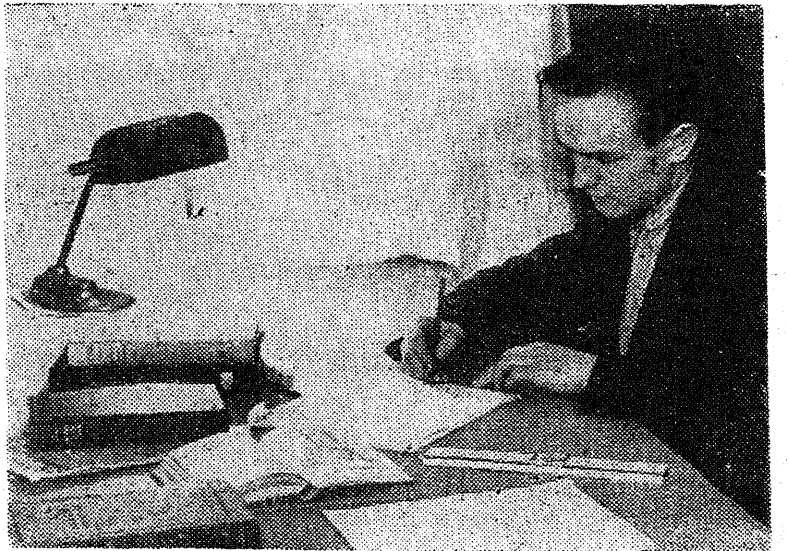
комсомольцы. А у комсомольцев слова не должны расходиться с делом.

Неизвестно, чем занимается наше курсовое бюро комсомола во главе с его секретарем, но во всяком случае, и не физкультурной работой.

Не пора ли напомнить комитету и всем комсомольцам постановление XI съезда ВЛКСМ о развитии массового спорта?

Товарищи, зима идет к концу. Нужно всем без исключения сдать нормы по лыжному спорту.

А. ЛЕХТМАН (Л-23)



Püsiv süstemaatiline õppetöö semestri jooksul on teadmiste kindla omandamise alus — seda näitavad rühma MM-41 eesrindliku kommunistliku noore A. Vällu kogemused. Pildil: A. Vällu õppimas

E. Viljaranna foto

Oli üks kaunistest ukraina kevadest. Kiievi tänavatel oli liikumine saavutanud juba oma hariliku tiheduse. Kogu linn kihas töötõttavast rahvast ja õpilastest, kes rõõmsalt suundusid koolimajadesse.

Leonidil oli viimane koolipäev. Ta oli sooritanud mittetäieliku keskkooli lõpueksamid ja täna läks ta vastu võtma lõputunnistust. See oli esimeseks sammuks Leonidi algaval haridustel. Tema vend Jefim õppis Kiievi Polütehnilises Instituudis ja ka Leonidi eesmärgiks oli edaspidi kõrge astuda sinna. Leonid tahtis saada masinaehitusinseneriks ja ta ei näinud ühtegi takistust, mis oleks võinud segada teda oma eesmärgile jõudmisel.

Koolis valitses rõõmus elevus. Kogu VII klassi õpilaspere ühiseks kõneaineks oli see, mida kavatses teha tulevasele õppeaastale. Paljude tehnikumide, keskkoolide ja muude õppeasutuste nimed liikusid lõpetajate suus. Igaüks oli juba välja valinud oma huvidele vastava kooli, kus edasi õppida.

Peale lõpuaktust koju rutates tegi ka Leonid oma edaspidiseks eluks lühikese kokkuvõtte: kõigepealt kosutavale suvepuhkusele ja siis taas koolile!

Siis aga juhtus midagi ootamatut, mis purustas nii Leonidi kui ka paljude ta kaaslaste tulevikuplaanid. See oli fašistlike barbarite äkilise kallaletung Nõukogude Liidule.

„Ema, mina ei sõida ära, jään koos isa ja Jefimiga siia Kiievisse“, ütles Leonid emale, kes pakkis veel viimaseid hädavajalikke esemeid kohvritesse, sest kogu linnas valmistati evakueerumisele.

„Ei, Leonid, tule siiski minuga. Oleme siis mõlemal pool kahekesi. Isa ja Jefim kaitsavad siin kodulinna, meie sinuga töötame tagalas.“

Kuigi Leonid oleks tahtnud parema meelega jääda kas isa juurde avariitaastrimisosakonda, mille juhatajaks oli viimane või Jefimiga koos astuda hävituspataljoni ridadesse, tuli tal ometi Kiievisst ära sõita, sest nii noori nagu tema rindele ei võetud.

Evakueerunud Kesk-Aasiasse asus Leonid otsekohe tööle Taškendi sõjatehasesse algul õpilase ja hiljem juba noore lukksepana.

Kogu tagala töötas ennastalgavalt, püüdes anda üha rohkem vajalikku rinde tarviduste rahuldamiseks. Iga uus relvasaadetis, mis väljus Taškendi sõjatehasest, viis endaga rindele kaasa ka osa sellest vihkamisest ja vihast, mida kandis saksa rööv vallutajate vastu südames Leonid. Ta püüdis oma töös olla sama vastupidav nagu võitlejad rindel, nagu isa ja vend kodulinna Kiievi kaitsel kauges Ukrainas...

Siis tabas aga Leonidi perekonda raske kaotus. Sõda nõudis oma ohvri. Saabus teade isa langemisest. Nüüd ei suutnud Leonid enam töötada tehases. Ta tahtis pääseda rindele, et tasuda mõrtsukaile oma isa eest, et kätte maksta hävitustöö eest, mida fašistid teostasid ajutiselt nende kätte langenud Nõukogude Liidu territooriumil. Kuigi tehase direktioon ei tahtnud talle algul anda nõusolekut tehasest lahkuamiseks, saavutas Leonid lõpuks oma eesmärgi. Kuueteistkümnendaastast lukksepat sai Nõukogude Armee vabatahtlik.

Siiski ei pääsenud Leonid veel otsekohe rindele, temast otsustati kasvatada ohvitser, teadlik ja usaldusväärne komandör. Nii saigi Leonidist sõjakooli õpilane.

Kogu oma tulise ja innuga pühendus ta õppetöösse, püüdes laimamatult omandada uusima nõukogude sõjakunsti peenimadki võtted, et neid siis seda edukamalt kasutada edaspidi lahingutes. 1944. a. sügisel lõpetas ta sõjakooli ja omandas lõputunnistuse kiitusega. Sama aasta oktoobris täitis ka Leonidi ammune soov: ta saadeti miinipildurite rühma komandörina esimesele Valgevene rindele.

Nõukogude Liidu territoorium oli röövullatavalt täielikult vabastatud. Nõukogude armee jätkas pidurdamatult oma võidukäiku, murdes pidevalt läbi raevutsevate fritsude viimaseid kaitselini. Polk, kuhu kuulus Leonidi rühm, valmistus Oderi ületamiseks.

Teiste hulgas valmistus pealetungile ka Leonid oma sõduritega. Noore, julge komandörina oli ta otsekohe miinipildurite seas omandanud poolehoiu ja usalduse. Temast oli saanud juba lahinguis kogenud ohvitser, kelle rinda ehtis medal Varsavi vabastamise eest...

Algas suurtükiväe ettevalmistus. Jõe vastaskaldal muutus kõik nagu keevaks supikatlaks. Kogu loodus paisati segi võimsate kahurimürskude löhkemisest. Õhk vingus ja helises. See oli algava rünnaku meeleto, kaaskiskuv sissejuhatuse. Sõdurid seisid pinguli, oodates iga hetke komandöri käsku pealetungi algamiseks. Leonidil tuli oma rühmaga jõgi ületada paatides. See oli üks ohtlikumaid ülesandeid vastase pideva tule all, kuid ta säilitas külmaverelisuse...

Juba tõusidki signaalraketid ja jõe ületamine algas. Leonid tormas oma meestega kaldale. Hetkegi kaotamata tõugati paadid mürskude löhkemisest veel vahutavasse Oderi vette. Neist paremal valmistati jõe ületamiseks silda. Relvad suunatud vastaskaldale, lükatid paadid kaldalaadest lahti. Nüüd hakkasid tulistama ka sakslaste kuulipildujad. Taas hakkas Oder nagu keedes vulisema. Taas paikus üles kõrgeid veesambaid. Õhk segunes vänge püssirohusuitsu ja veetolmuga. Aeglaselt, hüüetega seltsimehi innustades, nihkus Leonid oma paadiga vastaskaldale poole, taotledes oma eesmärgi visalt, kartumatult, järelejätmata. Sillaehitajad töötasid enastalgavalt. Hoolimata sakslaste kuulidest, mis hulkusid kõigjal nende ümber jões ja vingusid põuaparmudena pea kohal ning kõrvade ääres, hoolimata sellest, et vahel tüki äsjavalminud sillaosast löhkevate mürskude poolt välja kisti, pikenes ja pikenes sild ometi vastaskaldala suunas.

Jõe keskpaik oli jäänud juba seljataha. Leonid heitis pilgu tagasi. Oder kees endiselt. Paadile, milles asus Leonid, järgnesid paadid ta seltsimeestega. Peaks ta suutma neid juhtida üle jõe teretena! Veel viiskümmend meetrit, veel kolmkümmend ja paadid hakkasid randuma. Jõgi oli ületatud! Viivitamatult söösteti lahingusse. Rünnak muutus ägedamaks, jõulisemaks. Sakslaste vastupanu nõrgenes. Sellisele survele ei suutnud nad enam vastu panna. Jättes maha oma lahinguvastuse taganesid fritsud. Nõukogude sõdurid aga jälitasid neid, liikudes üha lähemale Berliinile.

Aprilli lõpul toimusid võitlused juba Berliinis. Vihast hullunud Hitler mõirgas viimaseid kärke teda enam mittekuulvatele värisevatele ohvitseridele. Berliini langemine oli tundide küsimus.

Leonid paiknes oma miinipilduritega Babelsbergis (üks Berliini eeslinnadest). Rühm oli asunud positsioonile linna läbiva kanal kaldale.

Oli õe ja valitses sõja kohta ebatavaline vaikus. Berliini siselinnas ainult tõusis ja vajus raketite. Mehed kas valvasid miinipildurite juures pooleldi tukkudes või olid heitnud küllil varjulisematesse kohtadesse. Leonid oli aga täiesti ärkvel. Ei tulnud unustada, et seisti siiski silmsilma vastu surmakrampides lõmbleva vaenlasega, keda meeleheide võis ajada kaalumatu teempudele. Pealetungi vaenlase poolt aga ei uskunud temagi.

Aga ometi. Ületanud kanali miinipilduritest vasakul, valmistusid sakslased polgu ümberhaaramisele ja hävitamisele. Noor komandör taipas olukorras raskust täie tõsidusega. Rühma ainukesteks reaalselt relvadeks olid miinipildujad. Laskemoona kergetuulipildujale ning käsigranaate ei jätkunud pikemaajaliseks võitluseks. Tuli leida ot-

sustav tee sõdurite ja relvade päästmiseks. Silmapilgu vältel seadsid võitlejad end lahinguvalmis.

Sakslased lähenesid. Miinipilduritega lähemaale tulistamine polnud võimalik. Leonid mõtted töötasid peadpööritava kiirusega, kuid ta säilitas külmaverelisuse ning kartmatuse. Mis teha?

Äkki läbis ta pead päästev idee. Suust suhu lendas rühmas noore komandöri käsk: „Miinipildujad laskevalmis!“

Leonid laskis seada miinipildujad nii, et nende poolt välja paisatavad miinid lendaksid pea-aegu vertikaalselt üles ja tagasi langesid kukuksid ainult umbes saja meetri kaugusele rühma enda asukohast.

Sakslased lähenesid pidevalt. Kui nad olid jõudnud miinipilduritele juba nähtavale kaugusele, avasid esimesed võitlejad tule kergetuulipildujat. See oli märgiks ka miinipilduritele. Relvad sülitasid välja oma esimesed tulised suutäied. Kalkulatsioon oli olnud õige. Miinid löhkesid otse ründavate sakslaste keskel, tekitades seal ulatuslikke tühemikke. Hitlerlased löid vankuma ja peagi algas paaniline taganemine.

Berliin oli vallutatud, kuid veel oli jätkunud sakslaste vastupanu. Seda peamiselt küll ainult Nõukogude rindel, kuna lääneriikide sõjajõududele oli vastupanu ammugi lõpetatud.

8. mail saabus lõplik võit: Saksamaa kapituleerus tingimusteta.

Kirjeldamatu rõõmuga võeti vastu võiduteade. Oli hävitatud rõõvel tema enda urkas. Hitlerlik Saksamaa oli purustatud.

Sel võidupäeval esitas ka Leonid endale küsimuse: „Kas ma olen sõdinud nii, et olen suutnud tasuda fašistidele oma isa ja kodumaale eest?“ Jah, ta oli sõdinud ausalt. Ta polnud kõhelnud ühegi sõjalise ülesande täitmisel. Oli tõelise nõukogude komandörina teeninud oma kodumaad. Nõukogude sõjavägede ülemjuhatus oli hinnanud tema lahingulisel teenel autasustades teda punatähe ordeni ja kolme medaliga. Ta võis rahuliku südamega asuda teele kodumaale.

Nõukogudemaa oli alanud vilgas ülesehitustöö. Taastati sõjas hävinud ja fašistide poolt purustatud linnu, tööstusi ja kolhoose. 1946. a. jõudis Leonid tagasi NSV Liitu. Kuidas nüüd edasi? Kuidas tuua võimalikult rohkem kasu kodumaale? Ta otsustas jätkata oma poolelijäänud õpinuid, et saavutada oma eesmärki — saada masinaehitusinseneriks. Lõpetanud töö kõrval Töölisnoorte keskkooli, sooritas Leonid sisseastumiseksami instituuti. Võttes siingi õppimist sama tõsiselt osa kui oma ülesandeist sõjakoolis ja Suures Isamaasõjas, saavutas ta alati semestri vahetuseel kõigis eksamiaineis hinde „väga hea“. Nii sammub ta kindlalt oma eesmärgi poole.

Paljud meie instituudi üliõpilased, kes tunnevad lähemalt mehaanikateaduskonna õpperühma MIM-65 eesrindlikku üliõpilast komunist Leonid Rosenblatti, teavad, et need eespool toodud lühipildid on võetud selle mustajuukselise, alati rõõmsaimelise noormehe eluloost. Leonid Rosenblatt on ausa seltsimeheliku suhtumisega kaaslastesse võitnud ka meie instituudis suure lugupidamise.

Ta on üks kindlaseeloomulise, julge ja tegudevalmi nõukogude noorsoo liikmeid. Ta pole erandkuju meie noorte hulgas. Tema sarnased tublisid noori, kes relvaga käes on kaitsenud meie kodumaad vabadust ja sõltumatust ning kes nüüd, kus imperialistlikud rahatuusad püüavad õhutada uut sõda, on lülitunud täie innuga võitlusesse rahu nimel, on palju meie instituudis. Juba õpperühmast, kus õpib Leonid, võime neid nimetada ligi kümme. Kõik nad väärivad, et neist kõnelda ja joonduda nendega ka oma ülesannete täitmisel.

E. KESKÜLA (0-21)

Seinaleht, mille ülesandeks on igakülgsest peegeldada meie kollektiivi elu, tema liikmete tööd, saavutusi ja puudusi, on tähtis kollektiivne organisatsioon ja propagandist. TPI seinalehed peavad osutama direktioonile ja ühiskondlikele organisatsioonidele abi võitluses õppeadukuse ja distsipliini tõstmise eest, aitama kasvatada meie kollektiivi liikmeid, võitlema kodanlike igandite vastu nende teaduses. Selles lühidalt seisabki meie seinalehtede ülesanne. Selle ülesande seadis seinalehtede ette ka instituudi ajakirjanduse aktiivi nõupidamine, mis toimus möödunud aasta novembris.

Tehes kokkuvõtteid TPI seinalehtede tööst pärast aktiivi nõupidamist, tuleb märkida edasiminekut, kuid seda peamiselt kahe seinalehe — „Üliõpilane“ ja „Korablestroitel“ — juures.

Majandusteaduskonna häälekandja „Üliõpilane“ (toimetaja V. Eesmaa) temaatika on tunduvalt avarunud, toimetuse on püüdnud haarata õppe- ja distsipliiniküsimusi, komsomolorganisatsiooni tööd, poliitkasvatust ja isetegevust. Toimetuse on õigesti pannud rõhku õppe- ja ühiskondlikus töös esinevate puuduste paljastamisele, kuid sealjuures pole unustanud ka saavutusi („Üliõpilane“ nr. 5). „Üliõpilane“ toimetuse seadis sisse rubriigi „Vastus kriitikale“, mis on tõhusaks relvaks võitluses kriitikasummumise vastu. Tublisti pani „Üliõpilane“ toimetuse rõhku õppe- ja distsipliiniküsimustele, mis eriti teravalt üles tõsteti arvestuste ja eksamisessiooni eel. Osa sellest, et majandusteaduskond sooritas edukalt eksamisessiooni, tuleb kahtlemata kirjutada „Üliõpilase“ arvele. Samuti tuleb märkida, et sm. Eesmaa suutis hästi juhtida toimetuse tööd ka organisatsioonilisest küljest: seinaleht ilmus korrapäraselt 2 korda kuus ka eksamisessiooni ajal.

Vaatamata saavutustele „Üliõpilase“ toimetuse töös esineb ka rida küllaltki olulisi puudusi. Suur lünk on temaatika alal: „Üliõpilane“ ei ole üldse valgustanud teaduskonna parteigrupi ega õppejõudude tööd. Võideldes küll õppeadukuse parandamise eest, pole „Üliõpilane“ veel alanud printsiipselt võitlust marksismi-leninismi aluste ja poliitökonoomia põhjaliku omandamise eest, pole kritiseeritud neid, kes ei konsepteeri algulikkaid, ei käi loenguil. Esines juhtumeid, kus kritiseeriti formaalselt, tungimata asja sisusse. S. Keskküla artiklis „Jooksikuist“ kritiseeriti üliõpilasi, kes lahkusid süstemaatiliselt poliitinformatsioonidest. Muidugi, selline üliõpilaste käitumine on lubamatu, kuid tulnuks analüüsida põhjusi, miks puudus palju inimesi poliitvestlusel; võib-olla oli selle põhjuseks hoopis igav, halvasti ettevalmistatud vestlus, võib-olla, teema polnud huvitav jne. Toimetuse peab tähelepanelikult suhtuma oma kollektiivi käitumisse ja soovidesse. Vaadeldes „Üliõpilase“ numbrites artiklite allkirju, näeme, et korduvad tihti samad nimed. See tähendab, et „Üliõpilane“ pole veel muutunud majandusteaduskonna laialdaste üliõpilashulka häälekandjaks, pole veel võitnud sellist populaarsust, et kindlustada endale laialdane kaastöö.

Nagu näeme eespool toodud faktidest, esineb „Üliõpilase“ töös siiski ka tõsiseid puudusi, kusjuures ei tule unustada, et „Üliõpilane“ on meie parim seinaleht.

Tunduvaid edusamme tegi paari viimase numbriga (mis

küll ei ilmunud korrapäraselt laevateaduskonna häälekandja „Korablestroitel“ (toimetaja sm. Jeršov). „Korablestroitel“ töös tuleb eriti tõsta esile rikkalikku karikatuurivormi ja fotosüüdistuste kasutamist, mis on varustatud tabavate epigrammidega, ja mis tõmbas enda juurde palju lugejaid. Suureks puuduseks on see, et „Korablestroitel“ toimetuse ei ole organiseerinud rubriiki „Vastus kriitikale“, jättes sellega suure lünga oma kriitika rakendamises. Tervitatav on toimetuse reid ühiselamisse, kus elavad laevaehtusteaduskonna üliõpilased. Avaldatud materjalides tõi reidibrigaad esile rea tõsiseid puudusi ja korrariikumisi ühiselamuis. „Korablestroitel“ toimetuse peab tulevikus rohkem tähelepanu pöörama oma kriitika mõjule ja tegema omalt poolt kõik, et puudused likvideeritaks. Selleks tuleb eelkõige sisse seada seinalehes rubriik „Vastus kriitikale“. Suurt abi seinalehe toimetusele osutab laevaehtusteaduskonna grupp-partorg sm. Turovski.

Vaadeldes eelpoolmainitud ja teisi meie seinalehti paistab silma temaatika piiratus. Võtame näiteks „Mehaaniku“ praeguse numbril. Seal on üldised artiklid suusakrossist ja olümpiaadist, kus pole midagi konkreetset mehaanikateaduskonna kohta; eksamisessiooni tulemuste põhjal on võrdleud kahte õpperühma, parimat ja halvimat ja lõpuks artikkel „Mehaaniku“ talveunest. Sellele lisaks 2 karikatüüri, milles üks kordab viimase artikli teemat. Teine karikatüür õppeaine raskuse üle- ja alahindamise kohta, peab ütlema, on väga tabav. See number on väljas 2 nädalat ja peab peegeldama mehaanikateaduskonna kollektiivi elu. Kas tõesti nii vaene on mehaanikateaduskonna elu?

Temaatika on väga piiratud ka keemia-mäeteaduskonna seinalehes „Keemik“, ehitusteaduskonna seinalehes „Ehitaja“ ja teistes seinalehtedes. Millist see tuleneb? Esiteks, toimetuse paigutab tihti seinalehte artikleid, milles on palju „vett“, mis võtavad palju ruumi, ütlevad aga vähe („Mehaanik“ nr. 5). Teiselt poolt peab alla kriipsutama, et ei varustata seinalehe toimetajaid suunava temaatikaga komsomolkomitee ja „Polütehniku“ toimetuse poolt.

Peamiseks põhjuseks, miks seinalehtede töö lonkab, on seminaride puudumine seinalehtede toimetajatele.

Peab veel märkima, et organisatsiooniliselt töötavad väga nõrgalt „Keemik“ ja „Mehaanik“, kuigi nad on mõlemad kahe suure teaduskonna häälekandjaks. Kumbagi seinalehte on ilmunud sel õppeaastal ainult 5 numbrit.

Teaduskondades, kus toimetused on nõrgad, tuleb ühiskondlikel organisatsioonidel ette võtta tõsiseid samme toimetuste koosseisude tugevdamiseks.

Kunstilisest küljest on hästi kujundatud „Keemik“ ja „Mehaanik“. Kunstiline külg omab küllaltki suurt tähtsust seinalehe töös. Seinaleht peab olema kujundatud nii, et ta tõmbaks inimesi ligi. Näiteks kui mõõduka „Ehitajast“ (toimetaja E. Alekand) siis tuhmunud raam, igavalt asetatud artiklid (foto fototsid ega karikatüüre) ei tõmba tähelepanu endale.

Parandades esinevad puudused toimetuste ja ühiskondlike organisatsioonide ühise jõupingutusega muudame meie seinalehed võitlevaiks häälekandjaks, laialdaste üliõpilashulka häälekandjaks.

H. MÖLLER (MM-41)

## TOIMETUSELT

Tulevikus hakkab „Tallinna Polütehnik“ perioodiliselt välja andma kirjandusliku omaloomingu lehekülge, kus tulevad avaldamisele üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate omaloomingulised ilukirjanduselaadi tööd kõigis lühemais kirjandusvormides.

Seltsimehed kirjandushuvilised! Arendage oma omaloomingulisi võimeid luuletuste, lühijutustuste, fõljetonide jne. kirjutamisega.

Kõigis küsimustes ilukirjandusliku omaloomingu alal pöörduge meie ajalehe ilukirjandusliku omaloomingu osakonna juhataja sm. Elmar Keskküla (O-21) poole.

„Tallinna Polütehniku“ toimetuse kutsub üles kõiki instituudi kirjandushuvilisi aktiivselt kaastööd tegema omaloomingu leheküljele.

Toimetaja A. LEBBIN